

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 95-річчю
з дня народження
Л. В. ПРОКОПОВОЇ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів освіти
другого (магістерського) рівня

27–28 квітня 2023 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 95-річчю
з дня народження
Л. В. ПРОКОПОВОЇ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів освіти
другого (магістерського) рівня

27–28 квітня 2023 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С 91

Головний редактор:

ректор, академік НАМН України,
професор Валерій ЗАПОРОЖАН

Заступниця голови:

науковий керівник Ради СНТ та ТМВ
професор Ольга ЮШКОВСЬКА

Редакційна колегія:

професор Валерія МАРІЧЕРЕДА,
професор Світлана КОТЮЖИНСЬКА

Технічні секретарі:

доцент Олена ФІЛОНЕНКО,
Андрій ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, Наталія БУДІГАЙ

Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини для С91 здобувачів освіти другого (магістерського) рівня : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 95-річчю з дня народження Л. В. Прокопової. Одеса, 27–28 квітня 2023 року : тези доп. — Електронне видання. — Одеса : ОНМедУ, 2023. — 110 с.
ISBN 978-966-443-122-1

У тезах доповідей міжнародної науково-практичної конференції здобувачів другого (магістерського) рівня освіти, присвяченої 95-річчю з дня народження професора Л. В. Прокопової, наведено матеріали учасників зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

ЗМІСТ

«Круглий стіл», присвячений 95-річчю з дня народження професора Л. В. Прокопової “Round Table”, Dedicated to 95th Anniversary of Birth of Professor L. V. Prokорова.....	3
Секція суспільних і гуманітарних наук, філософії та соціальної медицини та менеджменту охорони здоров'я Section of Social Sciences and Humanities, Phylosophy, Social Medicine and Health Care Management.....	6
Секція морфологічних наук Section of Morphological Sciences	18
Секція фізіологічних наук, медичної біології, біофізики та медичної апаратури Section of Physiological Sciences, Medical Biology, Biophysics and Medical Equipment	25
Секція фармакології і фармації Section of Pharmacology and Pharmacy	34
Секція терапії та сімейної медицини Section of Therapy and Family Medicine	45
Секція нейронаук Section of Neuroscience	54
Секція хірургії Section of Surgery	58
Секція акушерства, гінекології та урології Section of Obstetrics, Gynecology and Urology	69
Секція епідеміології, інфекційних, шкірно-венеричних хвороб та фтизіатрії Section of Epidemiology, Infectious, Skin and Venereal Diseases and Phthisiology	74
Секція педіатрії Section of Pediatrics	79
Секція стоматології Section of Dentistry	84
Секція фізичної реабілітації, спортивної медицини, валеології та гігієни Section of Physical Rehabilitation, Sports Medicine, Valeology and Hygiene	87
Мультидисциплінарна англомовна секція Multidisciplinary English Section	95
Іменний покажчик Index	106

довжини хвилі, оптимальної для проведення кількісного визначення Фенілефрину гідрохлориду методом спектрофотометрії після утворення азобарвника з 1-діазо-2-нафтол-4-сульфокислотою.

В результаті роботи було здійснено вибір реагента для реакції з Фенілефрину гідрохлоридом за силою аналітичного сигналу — ним виявилась **1-діазо-2-нафтол-4-сульфокислота** та встановлено оптимальні умови для використання цього реагента для кількісного визначення Фенілефрину гідрохлориду методом фотоколориметрії. Оптимальними параметрами для визначення кількості Фенілефрину гідрохлориду за такою методикою є $\lambda = 565$ нм, рН=11–12, мольне співвідношення Фенілефрину гідрохлориду — 1-діазо-2-нафтол-4-сульфокислота 1:25.

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ФОТОКОЛОРИМЕТРИЧНОГО МЕТОДУ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ СУБСТАНЦІ НОВОКАІНАМІДУ ГІДРОХЛОРИДУ

Легкоход О. П., Литвинчук І. В.

Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна

Прокаїнамід гідрохлорид — синтетичний антиаритмічний препарат Іа класу. За хімічною будовою новокаїнамід гідрохлорид близький до прокаїну гідрохлориду (новокаїну); замість естерної групи — RCOOR — прокаїнамід гідрохлорид містить амідну групу.

Тому прокаїнамід гідрохлорид стійкіший, ніж прокаїну гідрохлорид, повільніше розкладається ферментами і менш токсичний.

В умовах дослідження приготували розчин новокаїнамід гідрохлориду з молярною концентрацією $C_m = 1,5 \cdot 10^{-3}$ моль/л = 0,00015 моль/л, провели діазотування новокаїнамід гідрохлориду. Для цього 20 мл розчину новокаїнамід вносять до мірної колби на 100 мл, додають 20 мл розчину натрію нітриту ($C = 1,547 \cdot 10^{-3}$ моль/л), струшують та доводять до мітки дистильованою водою. На цьому етапі утворюється основа Шифа блідо-жовтого кольору.

Провели хімічні реакції між розчинами новокаїнамід гідрохлориду діазотованого та: 1) хромотроповою кислотою — утворилась сполука оранжевого кольору кольору; 2) резорцином — утворилась сполука жовтого кольору кольору.

Встановлено оптимальні умови формування азобарвника (рН, мольне співвідношення компонентів, час формування азобарвника) у системах «новокаїнамід гідрохлорид діазотований — хромотропова кислота» та «новокаїнамід гідрохлорид діазотований — резорцин», встановлено оптимальні умови проведення кількісного визначення новокаїнамід гідрохлориду інструментальним методом спектрофотометрії.

За результатами роботи проведено тестові хімічні реакції у результаті яких встановлено, що у результаті реакції між новокаїнамід гідрохлоридом та хромотроповою кислотою формується стій-

кий протягом 2 годин розчин, забарвлений оранжевий колір. Оптимальними параметрами для визначення кількості новокаїнамід гідрохлориду за такою методикою є $\lambda = 480$ нм, рН=10–11, мольне співвідношення новокаїнамід гідрохлориду — хромотропової кислоти 1:10. При реакції між новокаїнамід гідрохлоридом та резорцином за низької температури (на холоді) формується стійкий протягом 2 годин розчин, забарвлений у жовтий колір. Оптимальними параметрами для визначення кількості новокаїнамід гідрохлориду за такою методикою є $\lambda = 465$ нм, рН=10–11, мольне співвідношення новокаїнамід гідрохлориду — резорцину 1:35. Час витримки реакційної суміші для формування забарвленого продукту в обох випадках становить 30 хв.

СТВОРЕННЯ НОВОГО ВІТАМІННОГО ФІТОЗАСОБУ НА ОСНОВІ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ

Коланч А., Замкова А. В., Борисюк І. Ю.

Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна

В сучасній фармації одним з найважливіших завдань є не тільки розробка нових лікарських засобів, але й вдосконалення вже існуючих з метою створення більш раціональних та зручних в використанні. Лікарські засоби рослинного походження набули особливого значення, головним чином завдяки їх високій ефективності та профілю безпеки, на відміну від синтетичних лікарських засобів. Препарати на основі рослинної сировини все частіше використовуються у фармацевтичній та медичній практиці. Біологічно активні речовини мають дуже складну хімічну структуру, їх виробництво є дорогим і трудомістким процесом, а ліки, виготовлені з рослин, зазвичай не викликають побічних ефектів, в тому числі алергічних реакцій, які є поширеними сьогодні.

У зв'язку з поточною епідемічною ситуацією актуальним залишається розробка вітамінних препаратів природного походження. Перспективною сировиною для розробки таких препаратів є плоди смородини чорної *Ribes nigrum* L., що містить фенольні сполуки, представлені антоціанами (дельфінідин, ціанідні глікозиди), лейкоантоціанідинами, фенольними кислотами (хлорогенова, неохлорогенова, саліцилова, протокатехова) та катехінами (катехін, галокатехін, епігаллокатехін). Плоди також містять високий вміст калію та заліза. З вуглеводів чорна смородина містить цукри, фруктоза, глюкоза, сахарози, пектинові речовини, органічних кислот, різні вітаміни: С, РР, В₁, В₂, В₆, В₉, токоферолі та каротиноїди. Біологічно активні речовини, що входять до складу чорної смородини проявляють антиоксидантні, протівірусні, антибактеріальні, протизапальні, протиалергічні, тонізуючі, спазмолітичні, капіляррозміцнюючі, потогінні, сечогінні, детоксикаційні та в'язучі властивості.

Основною формою, в якій використовуються плоди чорної смородини є сиропи, відвари, настої,

хоча такі лікарські засоби економічно вигідні для фармпідприємств, але не зручні у повсякденному житті через швидкий темп життя людини. Тому перспективним є розробка нової лікарської форми на основі смородини чорної *Ribes nigrum* L у формі твердих желатинових капсул та впровадження їх в медичну практику.

АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ НОВОГО КОСМЕТИЧНОГО ЗАСОБУ У ФОРМІ ГЕЛЮ НА ОСНОВІ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ

Ілмаз П., Замкова А. В., Борисюк І. Ю.

Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна

Об'єктом впливу лікарських косметичних засобів є не лише різні патології шкіри, а також різні стани шкіри, які визначаються як «косметичні дефекти», тобто жирна шкіра, чутлива та пігментована шкіра. В даний час номенклатура лікувально-косметичних засобів різноманітна, але перевагу споживачі віддають косметичним засобам з включенням до їх складу натуральних компонентів, в тому числі з використанням рослинної сировини та рослинних екстрактів.

Лікарські косметичні засоби представлені здебільшого кремоподібними формами випуску (майже до 60 % від загального обсягу), а також рідкими формами (розчини та лосьйони до 20 %), не менш поширеними є гелеподібні форми — майже 15 % і найменш — порошкоподібні лікарські косметичні засоби (до 2 %). Гелі — це м'які лікарські засоби для зовнішнього застосування, що складаються з води, гідрофільного, змішаного або неводного розчинника та гідрофільного гелеутворювача.

На сьогоднішній день будь-який косметичний засіб містить один або декілька рослинних екстрактів, які є природними, збалансованими сумішами біологічно активних речовин з повним спектром фармакологічної дії. Перспективною сировиною для виготовлення нового косметичного засобу у формі є плоди калини звичайної (*Viburnum opulus* L) та обліпихи звичайної (*Hippophae rhamnoides* L). Склад лікарського засобу підбирається на основі його біологічно активних речовин, особливо дубильних речовини, ефірних олій та флавоноїдів, а також вітаміну С, що бере участь у синтезі колагену і карнітину — речовин, які визначають «молодість» шкіри.

Для подальшої роботи були обрані в якості основного біологічно активного інгредієнта — сухі екстракти з плодів калини звичайної та обліпихи звичайної, що використовуються як потужний природний антиоксидант, в'яжучий і антисептичний засіб для лікування різних подразнень шкіри і профілактики їх виникнення, а також для тонізуючого, протизапального і ранозагоювального ефекту в складі косметичних засобів. Такий засіб буде підходити для різних типів шкіри для догляду у різній віковій категорії людей впродовж тривалого часу, враховуючи відсутність алергенних, шкідливих та токсичних компонентів. Технологія

приготування косметичного засобу досить проста та доступна як в умовах аптеки, а також можливе виробництво в промислових умовах.

РОЗРОБКА СКЛАДУ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ЛІКУВАЛЬНО-КОСМЕТИЧНОГО ЗАСОБУ З ANTIAGE ВЛАСТИВОСТЯМИ

Олефір А. О., Фізор Н. С.

Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна

Шкіра постійно взаємодіє з навколишнім середовищем, сприймаючи і трансформуючи інформацію, що надходить як ззовні, так і зсередини організму. Косметичні засоби відіграють важливу роль у підтримці життєдіяльності організму в цілому та адаптації його до різних змін через подразники з боку шкіри, органів і систем. В останні роки значну популярність набувають косметичні засоби на рослинній основі. По мірі росту світового попиту на рослинну косметику більшість країн все більше вдаються до розробки нових косметичних засобів на рослинній основі, які задовольнили різні зміни шкірного покриву. Не менш популярною серед цього залишається тенденція використання в даній галузі біологічно-активних речовин, що мають антивікові властивості. Тому актуальною є розробка лікувально-косметичного крему по догляду за шкірою з Antiage властивостями, що буде забезпечувати ряд життєво важливих функцій як шкіри, так і організму в цілому. Нами було проведено дослідження чинників, що сприяють процесу старіння шкіри поширених у світі. Також проведено вивчення методів антивікової фармакотерапії обличчя.

Як головний компонент була обрана лікарська рослинна сировина з трави псоралеї ліщинолисної (*Psoralea corylifolia* L), що виявляє тонізуючу, протизапальну, протимікробну, репаративну, антиоксидантну дію, зважаючи на те, що дана рослина не відноситься до фармакопейних, вона заслуговує на увагу фітотерапевтів завдяки складу біологічно активних речовин та вираженими антивіковими властивостями — активізує відновлювальні ресурси шкіри, направлено діє на зменшення зморшок і надає ліфтинг-ефект, підсилює захисні функції шкіри в умовах повсякденного стресу, надає захист проти дефектів і подразнення шкіри, насичуючи шкіру поживними речовинами, завдяки чому зморшки помітно зменшуються. У надземній частині рослини псоралеї ліщинолисної (*Psoralea corylifolia* L), міститься ефірна олія з широким спектром різних складових, таких, як: генейкозан, *n*-цинал, α -пінен, α -туйєн, β -фенхен, мірцен, β -феландрен, лімонен, каріофілен, β -бісаболен, куркумен, хімахолен, бакученол; надземна частина містить також каротин.

Отримані нами результати свідчать про те, що розробка нового лікувально-косметичного засобу дозволяє його використання в якості антивікового засобу та буде сприяти покращенню здоров'я населення України.